VI évfolyam. Celldömölk 1910 április 17. 16. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Az anyákhoz és apákhoz.

Irta Rákosi Jenő.

Az ujabb kor legnagyobb és legdicsőbb vivmánya az, hogy az értékek bonne helyet cseréltek. Régen az arany és ezüst, a drágakő, a selyem és bársony és a pénz minden neme és az anyagi érték ezer formája volt emberi felfogás szerint a gazdagság fogalma. Az egyesek ma is ezek után az értékek után futnak káros versenyben. Az összesség sem hanyagolhatja el az anyagi javak e tömegét. De immár ott trónol a legvilágosabb elmékben a megismerés, hogy a nemzetek legdrágább kincse, legértékesebb vagyona, legfőbb ereje az ember anyaga.

Minden mozgalomnak tehát, amelyet eddig humanitáriusnak tartottunk, óriási gazdasági jelentősége van. A közoktatásügye, a közegészségé, és mind az, ami az embertőke gyarapitását és megjavitását szolgálja, elsősorban közgazdasági szolgálat. Hiszen a vésőnek, a kalapácsnak, a tollnak és az ekeszarvának is az ad nagyobb értéket, hogy hányan forgatják és kik veszik kezükbe. Az ember teszi becsessé az anyagot, nem megforditva. Az ököritói rémes katasztrófának iszonyusága épen abban rejlik, hogy nem a gazda veszitette el birtokát, hanem a föld, veszitette el gazdáját.

Iparkodás, munka, takarékosság, okosság minden elveszett értéket vissza tud szerezni. De a legáldottabb föld sem képes az elvesztett gazdát, az elpusztult embert életre kelteni. A kezdetlegesen összerótt vityilló kastélylyá nő a szorgalmas ember kezében; a legfényesebb vár összeomlik, ha az ember kipusztul belőle.

Az utolsó tiz év magyar államférfiai e megismerések alapján oly munkát inditottak meg, amellyel Magyarországot a civilizáció élere állitották. Az ember s főleg a gyermek-védelem oly szervezetet nyert hazánkban, melynek, szinte mondhatnám csodájára járnak a nyugati társadalmak vezéralakjai. Ki merné tagadni, hogy Magyarország jövendőjének a kérdése a magyarság hatalmas és ellenállhatatlan kifejlődése. Nincs ennél nemzetibb, nincsen függetlenségibb politika. De sőt nemcsak Magyarország históriai nagyságának helyreállitása fordul meg ezen a kérdésen, hanem Európa keleti részének békéje, művelődése, biztossága és virágzása is. Mert a Duna-Tisza hatalmas völgyében, a Kárpátok gyönyörü koszorujában nincsen egyetlen faj sem, amelyre egy birodalmi szervezet biztosan támaszkodhatnék, kizárólag csak a magyar. Abban a pillanatban, amidőn e fajnak számbeli, műveltségi és vagyoni ereje megtörnék a sors csapásai alatt oly mértékig, hogy le kellene mondania vezénylő és egységbe kapcsoló hivatásáról: abban a pillanatban amidőn e fajnak számbeli, műveltségi és vagyoni ereje megtörténnék a sors csapásai alatt oly mértékig, hogy le kellene mondani vezénylő és egységbe kapcsoló hivatásáról: abban a a pillanatban a fajok ádáz versenygése és visszavonása ütné fel hydrafejét. A bomlást külső hatalom ideig-óráig fenntarthatná, de csak a szabadság árán, csak az autókrácia vaskezével. Minthogy pedig az ily hatalomnak semmi etikai célja nem volna hatalmi érdekén kivül, hovahamarább meg kellene őrlődnie s ez a gyönyörü, az Isten által is egysé-

Kelepcében.

Nem mai gyerek volt már Ravasz Bódi bácsi, aminek egyik bizonysága az, hogy már három asszonyt kisért ki az ölvedi temetőbe, a másik meg az, hogy koponyájának már nem fésü kellett, hanem — szappan. Ámde szive, oh, az fiatalos hévvel járta a galoppot, különösen mikor a szép Árpás Vilmát megpillantotta. Nem is nyugodott addig, mig Árpástól kedvező választ nem kapott. Attól meg hogyne kapott volna: nem gyerekjáték ám olyan hat ökrös porta, mint a Ravasz Boldizsáré!

A lány ugyan még hátra volt, de hát mit számit az? Ha az ökrét eladja sem kérdezi meg senki fiától, sem az ökrétől, hogy akarja-e vagy nem; eladja, aztán puktum. A lányát is odaadja, aztán az is punktum. Be is szólitotta Vilmát az első szobába, hogy megbeszélje vele, vagy jobban mondva tudtára adja a dolgot. Hanem egy kicsit mégis meg volt akadva. Nem tudta, hol kezdje. Hát először is egy néhányat köhin ett, de alaposat, aztán igy szólt:

— Aszondom Vilma, mintha te már férjhezmenő volnál?

— Körülbelül az ám, édes apám, — felelt pirulva a lány s e közben valakire gondolt, de az nem az öreg ravasz volt.

— Mondok hát akkor menj férjhez.

— Férjhez is megyek én édesapám, csak adjon.

— Adlak is én; éppen ma kért meg tőlem egy tisztességes ember.

Vilma könnyen vette a dolgot, mert Radó Pista azt igérte az este, hogy még ma beszélni fog az édes apjával. Már pedig az olyan szál legény, hogy más lány is szivesen menne hozzá, a holnapot se várva. Azért apjának ingerkedve felelgette:

— Aztán derék ember-e a kérő?

— No, hát megjárja.

— Szép-e?

— A férfi mindjárt szép, mihelyt az ördögnél csak egy fokkal is szebb. No meg szó ami szó, van is mit a tejbe apritania. A te dolgod csak a parancsolgatás lesz.

Erre már mégis fölneszelt Vilma. Ez aligha Pista lesz.

Nem mondaná meg édesapám, hogy ki az a bizonyos.

Miért ne? Azt csak tudnod kell, hogy kihez lesz kötve az életed. Ravasz Boldizsár a kérő.

— Ha ha ha! Hisz ha jól tudom, az édes anyámat is megkérte annak idején. No ugyan szép párt szánt nekem édes apám! Ugyan, hogyan esnék magának, mikor Bódi bácsinak, aki apámnál is idősebb egy pár évvel, azt kellene mondania: fiam-uram? Hahaha!

De erre már mégis ráncokba szaladt ám Árpás szemöldöke és keményen vagdalta a szót lánya fejéhez.

— Hagyj föl az ostoba beszédeiddel. Én tudom, mi esik jól, mi nem. El van határozva a dolog, tartsd magadat ahhoz. Szombaton meg fogjuk tartani a kézfogót, aztán punktum.

Most már aztán igazán megszeppent Vilma, mert tudta jól, hogy amire egyszer az apja rámondja, hogy punktum, nagyon bajos azon változtatni, azért hát könyörgőre fogta a dolgot.

— De édes apám! hisz én azt az embert nem tudnám szeretni és soha, soha. Azt pedig csak nem kivánhatja, hogy egy vén, szeretetlen ember mellett hervadjak el. Ezt csak nem mondja komolyan. Hiszen ha éppen férjhez akar adni, elvesz engem olyan is akit — akit — szeretek.

gesnek teremtett ország, prédája lenne prédakereskedőknek és széttagoltatnék s latrok osztőzkodnának Krisztus urunk e ragyogó számunkra kiteritett köntösén, melynek amig itt vagyunk, Magyarország a neve.

Ez a jelentősége annak a mozgalomnak, mely minden alakjában az emberanyagot védi ebben a sok külső és belső ellenségtől tépett országban, amelynek legujabb alkotása a *Gyermekszanatórium*.

A Gyermekliga szárnyai alá szedi az elhagyott, a züllött, a védtelen gyermekvilágot, hogy megmentse az országnak. ***A Gyermekszanatórium Egyesület a beteg gyermekeknek vet ágyat, nyujt segitséget és rendel ápolót, hogy megmentse az életnek.***

Társadalmunk önzetlen és jeles vezérférfiai állanak az alkotás élén és küzdik ki hivó, kérő, buzditó szavukat a nemzet társadalmához. Szegény és gazdag, aki meghallod, nyisd ki elejbe a szivedet. Nincs a világon irgalmasság szebb, és meghatóbb, mint amely beteg gyermek ágya fölé hajlik. Te, akitől a sors megtagadta a gyermek örömét, jer és segits épen azért. Mert meg vagy kimélve attól a pokoltól, mely az elhagyott, szegény szülő szivet oly iszonyuan sanyargatja: attól, hogy nem képes beteg gyermekéről gondoskodni.

Gyertek mind, akik ezt olvasszátok meggondolván. hogy az Isten munkáját végzitek; meggondolván, hogy a nemzet beteg gyermekeiről veszitek le a szenvedést.

Mily fenséges látvány: a társadalom páros viadalban a köztünk orvszándékkal bujkáló halállal. Nem fogjuk legyőzni, mert a földön nincsen halhatatlan semmi és senki, csak épen egymaga a halál. De szembe szállunk e rémmel és nem engedjük, hogy szövetségünk a szegénységgel, a nyomorral, a könnyelmüséggel, könnyü prédához jusson.

Akit lehet, ahol lehet, ahányat lehet sápadt kicsinyeink közül kiragadjuk kegyetlenül fojtogató csontos kezéből: ez a szegény gyermekek szanatóriumának isteni hivatása.

*

A gróf *Zichy János* vall. és közoktatásügyi miniszter kormányzósága alatt álló »*Országos Gyermekszanatórium Egyesület*« központi irodája Budapest, Dohány-utca 39. szám alatt van. A tagok kötelezettségei a következők: a) a rendes tag három évre 5 korona évi tagdijat fizet; b) pártoló tag, aki egyszersmindenkorra legalább 100 koronát ad; c) az alapitó tag legalább 1000 korona alapitványt tesz s ezt legfeljebb 5 év alatt befizeti; d) örökalapitó az, ki legalább 5000 koronával járul az egyesület céljaihoz és ez összeget legalább 5 év alatt befizeti; e) ágyalapitó tag az, ki legalább 10.000 (tizezer) korona alapitványt tesz. Az ágyalapitó jogositva van abban a szanatóriumban, melynél ágyalapitványát tette, egy ágyat évenkint dijtalanul az általa ajánlott beteg számára igénybe venni. — Az alapitványok gróf *Zichy János* kormányzó cimére is Budapest, Vas-utca 10. sz. intézhetők.

Adományokat lapunk szerkesztősége is elfogad.

A nemzeti eszme szolgálatában.

Jelige: Magyar nemzeti népkultusz, jöjjön el a te országgyüléseid!

Meg kell érteni a korszellemet, és azzal kell erkölcsi alapon és hazafias érzelemmel és buzgalommal lépést tartani. Ez az, ami minden egyén, minden osztály és a nemzet boldogulását biztositja és előbbre viszi. Azután meg kell okosan és ügyesen választani az utat és módot, hogy a cél elérésére irányuló törekvésünkben szenvedély, félreértés vagy nemtelen indulat el ne sodorjon. Ha a *nemzeti állam kiépitéséről* van szó, akkor a hazafias munka meleg átérzése legyen a világitó szövétnekünk! Mert e föladat diadalra jutásának nagy munkájában részt venni hazafias kötelessége minden polgárnak és minden honleánynak. Tehát nem politikáról, még kevésbbé pártpolitikáról beszélünk és ezt hangsulyozva mondjuk azért, mert éppen most izgalmasak az emberek és látjuk, tapasztaljuk, hogy kevesen tudnak a pártkereteken felülemelkedni és sokan tudnak a társadalmi és magyar nemzeti közügyek kákáján is politikai csomókat keresni.

Igen, mert most a levegő is tele van frázisokkal és mi kell más a magyarnak, mint cifra beszéd, hegedü-szó, csillogó-villogó sok jelszó, hangzatos

---

No ennyi vakmerőségre mégis csak szurós álláspontba helyezkedett ám az öreg Árpás sötét szemöldökei, de nem szólhatott, mert e pillanatban kopogtak az ajtón és Bodó Pista lépett a szobába.

Vilma szivébe mintha belelőttek volna, ész nélkül rohant ki. Zakatoló szivébe belebelemarkolt hol a kétség, hol a remény. Nem sokáig kellett tünődnie, mert ime, már nyilik az ajtó és busan, lehorgasztott fejjel jön ki Pista, utána pedig az apja ugyancsak dobálja a szókat.

— Szombaton meg is lesz a kézfogó, aztán punktum.

Mikor Vilmához ér, keserüen szól neki:

— Szegényel az apád, hát nem ad nekem; de azért az enyémnek kell lenned, ha ég föld egybeszakad is.

Ezt a dörgést aztán egy villámlás követte a Pista szemeiből, mely Vilmára igen megnyugtató hatást gyakorolt.

Eljött a szombat este, hát bizony csak megvolt a kézfogó. Multak a napok és hetek s közeledett az esküvő napja is. Alig pár nap választotta el már őket, mikor egy reggel az öreg Ravasz korán befogatott és a városba indult, hogy egyetmást bevásároljon a lakodalomra. Midőn a falutól jó távol hajtott már, Bodó Pistával találkozott, ki megállitotta.

— Tudja-e Ravasz uram, mi ujság?

— Tudja a kő; nem vagyok én vénasszony, hogy az ujságra lessek.

— Hm! pedig egy kicsit érdekelhetné, vagy mi.

— No mi az, mondd hát szaporán, mert sietős az utam.

— Nem egyébb, minthogy szőlőjében a pincét az éjjel feltörték.

— Mi a haragos menykő?! No még egyébb se volt hátra. Élhetetlen gaz, szőlőpásztorai, hát igy vigyáznak az ember jószágára? Ezt már mégis meg kell előbb tekintenem. Ugorj fel öcsém, ha nem restelled.

Dehogy restellte, dehogy restellte, nyomban mellette termett az ülésen és együtt mentek a távoli erdőbe.

A külső ajtót nyitva találták, de meg a pincéről is hiányzott a lakat. Ravasz nagy dühösen vágta ki az ajtót és valamennyi szentet egyrakásra szórva ment le a pincébe.

Mikor már lent volt, Pista becsapta az ajtót s nevetve szólt le Ravaszhoz:

— Nohát most már Isten áldja meg Ravasz uram! Gondolkodjék fölötte, hogy ilyen vén sashoz hogy illenék olyan szép kis madárka, mint a fiatal Árpás Vilma. Majd estefelé eljövök egy kissé beszélgetni, addig csak tünődjék és iszogasson.

Azzal felült a kocsira, s most már ő hajtott be a városba, hol ugyancsak vigan töltötte a napot.

Ravasz, egy ideig döngette a pinceajtót, orditott, de hiába; nem járt arra teremtett lélek, aki kiszabaditotta volna fúra helyzetéből. Utóbb már egészen berekedt és kimerült, leült hát és gondolkozott, hogy hogyan menekülhetne a csávából. Éhes is volt, szomjas is, de ennivalója nem volt, inni meg azért sem ivott, mivel az a gazember avval biztatta.

Végre megérkezett Bodó Pista.

— No, hogyan van nemzetes vőlegény uram?

— Eressz ki gazember, mert megöllek.

— Hohó! — Csak lassan a testtel! A hatalmasabb most én vagyok, s a föltételeket én szabom ki. Hát tudja meg, hogy Árpás Vilmát én is szeretem, nem csak maga, azt meg csak beláthatja, hogy hozzám jobban illik, mint magához. Hát ha azt nem akarja, hogy itt éhen pusztitsam el, hát mondjon le szépen a menyasszonyáról.

— Nem mondok le!

— Nem? no akkor Isten vele, Én megyek.

Ne menj te gezember, inkább hát lemondok.

— Hja! az igy nem elég. Itt van nézze egy gyertya, meg gyujtó. Aztán papiros, toll és tinta. Ezeket mind beszedheti a szellőzőlyukon, aztán irja, amit diktálok.

— És ha nem irom?

Albert gróf a minap találóan mondta, hogy a fontos közügyeket ilyenkor kiteszik a kirakatba közszemlére, mint aranyos papirosba takart tortát, amely a szem gyönyörüségére való, de amelylyel élni nem lehet.

Aki nincs átitatva magyar nemzeti érzülettel, aki e tekintetben ingadozik, azt a kor hangzatos szavai elsodorhatják. A hazafias érzelmü társadalmat a kozmopolita szociálizmus szeretné a nemzeti eszme szolgálatából kizökkenteni, holott éppen ez a társadalom volt mindig, évszázadokon át, a magyar nemzeti eszmének hűséges letéteményese és fontartója.

Sulyos itt a föladat, amely a magyar társadalom vállára nehezül, de éppen azért nem szabad megfeledkezni arról, hogy az az irányzat, mely a társadalmat szeretné felbomlasztani, csak hangjában látszik erősnek lenni, de igazságában gyönge. Elég példát látunk magunk körül akár ha a nyugat kulturnépekre, akár a müveletlen keletiekre tekintünk. A nagy Németország lengyeleinek elnémetesitése nem más, mint az egységes német nemzeti eszme megteremtése. Amig hazánkban a szocializmus a nemzetköziség révén iparkodik magának utat törni, addig a Németbirodalomban a nemzetközi szociálista is elsősorban német hazafi és csak azután szocialista. Ime, ez a szofinizmus hassa át a mi társadalmunkat is és midőn erről van a szó; akkor emelkedjünk fölül a pártérdekeken, mert bizonyos, hogy a nemzeti eszme tarthatja csak történelem nyujt rá elég példát.

Népek, fajok s nemzetek jelenlegi nagy versenyében csak azoknak van jövőjök, amelyeknek van nemzeti ideáljok, erős, egységes öntudatuk, akaratuk és erejök a nemzeti célokat mindenfolé helyezni, értök munkában, verejtékben, vagyonban és vérben áldozatot hozni. Igaz, hogy kavarog közöttünk az áramlatok és irányzatok özöne és különösen a hazafiatlan sajtó megtévesztő célzata kisért a társadalomban, de épen azért, hogy ennek a törekvésnek gátat vethessünk, kell az erős magyar nemzeti öntudatnak köztünk megingathatatlan gyökeret vernie. A magyar társadalomnak ez a nemzeti szovinizmusa dicsőséget hoz Árvád népére.

Ne csak hangoztassuk tehát a népkulturát, hanem a nemzeti munka teljesitésében vegyünk tettleg is részt! Ez a munka nem privilégiuma egyeseknek, vagy osztályoknak, hanem hazafias szent kötelessége minden honpolgárnak, ha mindjárt csak egy porszemet képes is a magyar nemzet oltárára vinni.

Gróf Tisza István Vasmegyében

Tisza István gróf vasárnap, 17-én Vasmegyébe érkezik, hogy a körmendi kerület képviselőjelöltjét, Kozma Andort, Körmenden és Óriszentpéteren a választóknak bemutassa.

Tisza gróf vasárnap délelőtt 11 órakor Óriszentpéteren, — *délután fél 5 órakor pedig Körmenden* mond beszédet.

génél nemcsak Szombathelyről, hanem a kőszegi, sárvári, németujvári, szentgotthárdi és vasvári kerületekből is igen sokan jelentkeztek azzal, hogy Tisza gróf *kormendi* beszédénél jelen kivánna lenni.

Hogy a közönség oda- és visszautazása akadálytalanul megtörténhessék, a Máv. üzletvezetősége intézkedett, hogy a Szombathelyről *délután 3 óra 22 perckor* Körmendre induló *rendes személyvonathoz* kellő számu kocsi csatoltassék. Ez a vonat délután 4 óra 1 perckor érkezik Körmendre.

A visszautazás céljából egy Körmendről *este 6 óra 30 perckor* induló *különvonat* áll a közönség rendelkezésére, mely az utasokat Szombathelyre visszahozza. Tisza István gróf hétfőn délután pályaudvarunkon keresztül külön vonattal utazik Budapestre.

HIREK.

Dr. Ostffy Lajos programmbeszéde. A mult vasárnapi napon fontos politikai események szintere volt városunk. Már a korai délelőtti órákban piros tollas választó polgárok özönlötték el az utcákat, hangos jókedvvel beszélve egymás között a közel jövőben megejtendő választások esélyeiről. A kerület választói voltak ők, akik dr. Ostffy Lajos képviselőjelölt délután 3 órakor megtartandó programmbeszédét akarták végighallgatni. Alig ütötte el a plébániai toronyóra a déli 12-őt, a csoportosulók száma hirtelen növekedni kezdett a hosszu kocsisorokban érkező választókkal, akik kocsijaikról leszállva, erős szél által lobogtatott zászlók alatt vonultak fel a Szentháromság-téren felállitott emelvény elé. 2 órakor már ezernyi tömeg hullámzott zászlóerdő alatt a tribün körül s e tábor hófehér zászlókkal ékitett trikolorjai között robogott el dr. Ostffy Lajos érkező fogata kitörő lelkes, éljenzések mellett. 3 órakor egyszeresak hangos zeneszó hatja át a morajt s távolból látni lehet a pártvezetőség közeledését dr. Porkoláb Mihály elnökkel élén. A Rákóczy-induló hangja méltó harmóniája volt az érkezők lelke hangulatának. A kitüzött időben dr. Porkoláb Mihály emelkedett szólásra s a nagynehezen elül éljenzések után elhangoztak az első szavak: *Tisztelt választó polgáraim!* Dr. Porkoláb ezután éles szavakkal mondott kritikát az alkotmányellenes pártnélküli kormányról

— Akkor elmegyek haza.

— Hát diktáld te ördög cimborája!

Diktálom cimborám, csak irja.

Kedves Árpás Barátom!

Mivel azt látom, hogy maguknak nem én, hanem csak a vagyonom kellene, szándekomtól visszalépek, mert ilyen haszonleső kapzsi népséggel nem akarok rokonságba keveredni. Adja a lányát akinek akarja, én elutazom és nem is lát a faluja hamarjában. Ravasz Boldizsár s. k.

— No hát iszen leirtam, de most kieresszám!

— Perszehogy ki, de előbb ide a levéllel. Ugy ni. Egészen szép irása van még kendnek, csak egy a hiba. Ha én most kieresztem, akkor otthon elmondja, hogy én ezt ugy csikartam ki magától. Hát engedje meg kedves bátyám, hogy addig itt kvártélyozhassam be mig a mi esküvőnk meg lesz. Itt van elemózsia, kenyér meg szalonna több napra való, azt hiszem vizet nem kell beadnom. Itt vannak pokrócok is, hogy ágyat vethessen magának, s most Isten vele! Ne busuljon, nem feleytem itt.

Onnan egyenesen Árpáshoz ment.

— Gazd uram! Ravasz Boldizsárral találkoztam ma a városba, és ő egy levelet bizott rám, hogy átadjam. Tessék.

Mikor ez a levelet elolvasta, szinte dühöngött mérgében. Harmadnap kellett volna a lakodalomnak lenni, s most fucs!

—Tudod mit öcsém † — fordult Pistához dühében, — neked adom a lányomat, de az esküvőt holnap után megtartjuk.

— Az Isten áldja meg ezért édes ap m uram, — felelte válaszul Pista.

A fölmentést kijárták másnap mindjárt és Vilma hármadnap már Bodó Istvánné lett.

Ravaszt ezután Pista kieresztette, aki fogságában megszelidülvén meggondolta a dolgot, letett a boszuról és csakugyan észrevétlenül eltünt a faluból. Egy távoli rokonahoz ment, s csak nagysokára tért vissza falujába. Hanem, ha valaki lustaemert lakodalmára célzott, akkor megis harapós kedve támadt.

Sági.

gesnek teremtett ország, prédája lenne prédakereskedőknek és széttagoltatnék s latrok osztozkodnának Krisztus urunk e ragyogó számunkra kiteritett köntösén, melynek amig itt vagyunk, Magyarország a neve.

Ez a jelentősége annak a mozgalomnak, mely minden alakjában az emberanyagot védi ebben a sok külső és belső ellenségtől tépett országban, amelynek legujabb alkotása a *Gyermekszanatórium*.

A Gyermekliga szárnyai alá szedi az elhagyott, a züllött, a védtelen gyermekvilágot, hogy megmentse az országnak. ***A Gyermekszanatórium Egyesület a beteg gyermekeknek vet ágyat, nyujt segitséget és rendel ápolót, hogy megmentse az életnek.***

Társadalmunk önzetlen és jeles vezérférfiai **állanak az alkotás élén és küzdik ki hivó, kérő, buzditó szavukat a nemzet társadalmához.** Szegény és gazdag, aki meghallod, nyisd ki elejbe a szivedet. Nincs a világon irgalmasság szebb, és meghatóbb, mint amely beteg gyermek ágya fölé hajlik. Te, akitől a sors megtagadta a gyermek örömét, jer és segits épen azért. Mert meg vagy kimélve attól a pokoltól, mely az elhagyott, szegény szülő szivet oly iszonyuan sanyargatja: attól, hogy nem képes beteg gyermekéről gondoskodni.

Gyertek mind, akik ezt olvassátok meggondolván, hogy az Isten munkáját végzitek; meggondolván, hogy a nemzet beteg gyermekeiről veszitek le a szenvedést.

Mily fenséges látvány: a társadalom páros viadalban a köztünk orvszándékkal bujkáló halállal. Nem fogjuk legyőzni, mert a földön nincsen halhatatlan semmi és senki, csak épen egymaga a halál. De szembe szállunk e rémmel és nem engedjük, hogy szövetségünk a szegénységgel, a nyomorral, a könnyelmüséggel; könnyü prédához jusson.

Akit lehet, ahol lehet, ahányat lehet sápadt kicsinyeink közül kiragadjuk kegyetlenül fojtogató csontos kezéből: ez a szegény gyermekek szanatóriumának isteni hivatása.

*

A gróf *Zichy János* vall. és közoktatásügyi miniszter kormányzósága alatt álló »*Országos Gyermekszanatórium Egyesület*« központi irodája Budapest, Dohány-utca 39. szám alatt van. A tagok kötelezetségei a következők: a) a rendes tag három évre 5 korona évi tagdijat fizet; b) pártoló tag, aki egyszersmindenkorra legalább 100 koronát ad; c) az alapitó tag legalább 1000 korona alapitványt tesz s ezt legfeljebb 5 év alatt befizeti; d) örökalapitó az, ki legalább 5000 koronával járul az egyesület céljaihoz és ez összeget legalább 5 év alatt befizeti; e) ágyalapitó tag az, ki legalább 10 000 (tizezer) korona alapitványt tesz. Az ágyalapitó jogositva van abban a szanatóriumban, melynél ágyalapitványát tette, egy ágyat évenkint dijtalanul az általa ajánlott beteg számára igénybe venni. — Az alapitványok gróf *Zichy János* kormányzó cimére is Budapest, Vas-utca 10. sz. intézhetők.

Adományokat lapunk szerkesztősége is elfogad.

A nemzeti eszme szolgálatában.

Jelige: Magyar nemzeti népkultusz, jöjjön el a te országgyülesed!

Meg kell érteni a korszelleme, és azzal kell erkölcsi alapon és hazafias érzelemmel és buzgalommal lépést tartani. Ez az, ami minden egyén, minden osztály és a nemzet boldogulását biztositja és előbbre viszi. Azután meg kell okosan és ügyesen **választani az utat és módot**, hogy a cél elérésére irányuló törekvésünkben szenvedély, félreértés vagy nemtelen indulat el ne sodorjon. Ha a ***nemzeti állam kiépitéséről*** van szó, akkor a hazafias munka meleg átérzése legyen a világitó szövétnekünk! Mert e feladat diadalra jutásának nagy munkájában részt venni hazafias kötelessége minden polgárnak és minden honleánynak. Tehát nem politikáról, még kevésbbé pártpolitikáról beszélünk és ezt hangsulyozva mondjuk azért, mert éppen most izgalmasak az emberek és látjuk, tapasztaljuk, hogy kevesen tudnak a pártkereteken felülemelkedni és sokan tudnak a társadalmi és magyar nemzeti közügyek kákáján is politikai csomókat keresni.

Igen, mert most a levegő is tele van frázisokkal és mi kell más a magyarnak, mint cifra beszéd, hegedü-szó, csillogó-villogó sok jelszó, hangzatos

---

No ennyi vakmerőségre mégis csak szurós allaspontba helyezkedett ám az öreg Árpás sötét szemöldökei, de nem szólhatott, mert e pillanatban kopogtak az ajtón és Bodó Pista lépett a szobába.

Vilma szivébe mintha belelöttek volna, ész nélkül rohant ki. Zakatoló szivébe belebelemarkolt hol a kétség, hol a remény. Nem sokáig kellett tünődnie, mert ime, már nyilik az ajtó és busan, lehorgasztott fejjel jön ki Pista, utána pedig az apja ugyancsak dobálja a szókat.

— Szombaton meg is lesz a kézfogó, aztán punktum.

Mikor Vilmához ér, keserüen szól neki:

— Szegényel az apád, hát nem ad nekem; de azért az enyémnek kell lenned, ha ég föld egybeszakad is.

Ezt a dörgést aztán egy villámlás követte a Pista szemeiből, mely Vilmára igen megnyugtató hatást gyakorolt.

Eljött a szombat este, hát bizony csak megvölt a kézfogó. Multak a napok és hetek s közeledett az esküvő napja is. Alig pár nap választotta el már őket, mikor egy reggel az öreg Ravasz korán befogatott és a városba indult, hogy egyetmást bevásároljon a lakodalomra. Midőn a falutól jó távol hajtott már, Bodó Pistával találkozott, ki megállitotta.

— Tudja-e Ravasz uram, mi ujság?

— Tudja a kő; nem vagyok én vénaszszony, hogy az ujságra lessek.

— Hm! pedig egy kicsit érdekelhetné, vagy mi.

— No mi az, mondd hát szaporán, mert sietős az utam.

— Nem egyébb, minthogy szőlőjében a pincét az éjjel feltörték.

Mi a haragos menykő?! No még egyébb se volt hátra. Elhetetlen gaz, szőlőpásztorai, hát igy vigyáznak az ember jószágára? Ezt már mégis meg kell előbb tekintenem. Ugorj fel öcsém, ha nem restelled.

Dehogy restellte, dehogy restellte, nyomban mellette termett az ülésen és együtt mentek a távoli erdőbe.

A külső ajtót nyitva találták, de meg a pincéről is hiányzott a lakat. Ravasz nagy dühösen vágta ki az ajtót és valamennyi szentet egyrakásra szórva ment le a pincébe.

Mikor már lent volt, Pista becsapta az ajtót s nevetve szólt le Ravaszhoz:

— Nohát most már Isten áldja meg Ravasz uram! Gondolkodjek fölötted sashoz hogy illenék olyan szép kis madárka, mint a fiatal Árpás Vilma. Majd estefelé eljövök egy kissé beszélgetni, addig csak tünődjék és iszogasson.

Azzal felült a kocsira, s most már ő hajtott be a városba, hol ugyancsak vigan töltötte a napot.

Ravasz, egy ideig döngette a pinceajtót, orditott, de hiába; nem járt arra teremtett lélek, aki kiszabaditotta volna lura helyzetéből. Utóbb már egészen berekedt és kimerült, leült hát és gondolkozott, hogy hogyan menekülhetne a csávából. Éhes is volt, szomjas is, de ennivalója nem volt, inni meg azért sem ivott, mivel az a gazember avval biztatta.

Végre megérkezett Bodó Pista.

— No, hogyan van nemzetes vőlegény uram?

— Eressz ki gazember, mert megöllek.

— Hohó! — Csak lassan a testtel! A hatalmasabb most én vagyok, s a föltételeket én szabom ki. Hát tudja meg, hogy Árpás Vilmát én is szeretem, nem csak maga, azt meg csak beláthatja, hogy hozzám jobban illik, mint magához. Hát ha azt nem akarja, hogy itt éhen pusztitsam el, hát mondjon lesszépen a menyasszonyáról.

— Nem mondok le!

— Nem? no akkor Isten vele, Én megyek.

Ne menj te gezember, inkább hát lemondok.

— Hja! az igy nem elég. Itt van nézze egy gyertya, meg gyujtó. Aztán papiros, toll és tinta. Ezeket mind beszedheti a szellőzőlyukon, aztán irja, amit diktálok.

— És ha nem irom?

szálló-igék összeütközése. Mint Kapoyi Albert gróf a minap találóan mondta, hogy a fontos közügyeket ilyenkor kiteszik a kirakatba közszemlére, mint aranyos papirosba takart tortát, amely a szem gyönyörüségére való, de amelylyel élni nem lehet.

Aki nincs átitatva magyar nemzeti érzülettel, aki e tekintetben ingadozik, azt a kor hangzatos szavai elsodorhatják. A hazafias érzelmü társadalmat a kozmopolita szociálizmus szeretné a nemzeti eszme szolgálatából kizökkenteni, holott éppen ez a társadalom volt mindig, évszázadokon át, a magyar nemzeti eszmének hűséges letéteményese és föntartója.

Sulyos itt a föladat, amely a magyar társadalom vállára nehezül, de éppen azért nem szabad megfeledkezni arról, hogy az az irányzat, mely a társadalmat szeretné felbomlasztani, csak hangjában látszik erősnek lenni, de igazságában gyönge. Elég példát látunk magunk körül akár ha a nyugat kulturnépekre, akár a műveletlen keletiekre tekintünk. A nagy Németország lengyeleinek elnémetesitése nem más, mint az egységes német nemzeti eszme megteremtése. Amig hazánkban a szocializmus a nemzetköziség révén iparkodik magának utat törni, addig a Németbirodalomban a nemzetközi szociálista is elsősorban német hazafi és csak azután szociálista. Ime, ez a szofinizmus hassa át a mi társadalmunkat is és midőn erről van a szó, akkor emelkedjünk fölül a pártérdekeken, mert bizonyos, hogy a nemzeti eszme tarthatja csak fönn az országokat és a nemzeteket. A történelem nyujt rá elég példát.

Népek, fajok s nemzetek jelenlegi nagy versenyében csak azoknak van jövőjök, amelyeknek van nemzeti ideáljok, erős, egységes öntudatuk, akaratuk és erejök a nemzeti célokat mindenfölé helyezni, értök munkában, verejtékben, vagyonban és vérben áldozatot hozni. Igaz, hogy kavarog közöttünk az áramlatok és irányzatok özöne és különösen a hazafiatlan sajtó megtévesztő célzata kisért a társadalomban, de épen azért, hogy ennek a törekvésnek gátat vethessünk, kell az erős magyar nemzeti öntudatnak köztünk megingathatatlan gyökeret vernie. A magyar társadalomnak ez a nemzeti szovinizmusa dicsőséget hoz Árvád népére.

Ne csak hangoztassuk tehát a népkulturát, hanem a nemzeti munka teljesitésében vegyünk tettleg is részt! Ez a munka nem privilégiuma egyeseknek, vagy osztályoknak, hanem hazafias szent kötelessége minden honpolgárnak, ha mindjárt csak egy porszemet képes is a magyar nemzet oltárára vinni.

Gróf Tisza István Vasmegyében.

Tisza István gróf vasárnap, 17-én Vasmegyébe érkezik, hogy a körmendi kerület képviselőjelöltjét, Kozma Andort, Körmenden és Őriszentpéteren a választóknak bemutassa.

Tisza gróf vasárnap délelőtt 11 órakor Őriszentpéteren, — *délután fél 5 órakor pedig Körmenden* mond beszédet.

A vasmegyei munkapárt vezetőségénél nemcsak Szombathelyről hanem a kőszegi, sárvári, németujvári, szentgotthárdi és vasvári kerületekből is igen sokan jelentkeztek azzal, hogy Tisza gróf *körmendi* beszédénél jelen kivánna lenni.

Hogy a közönség oda- és visszautazása akadálytalanul megtörténhessék, a Máv. üzletvezetősége intézkedett, hogy a Szombathelyről *délután 3 óra 22 perckor* Körmendre induló *rendes személyvonathoz* kellő számu kocsi csatoltassék. Ez a vonat délután 4 óra 1 perckor érkezik Körmendre.

A visszautazás céljából egy Körmendről *este 6 óra 30 perckor* induló *különvonat* áll a közönség rendelkezésére, mely az utasokat Szombathelyre visszahozza. Tisza István gróf hétfőn délután pályaudvarunkon keresztül külön vonattal utazik Budapestre.

HIREK.

Dr. Ostffy Lajos programmbeszéde. A mult vasárnapi napon fontos politikai események szintere volt városunk. Már a korai délelőtti órákban piros tollas választó polgárok özönlötték el az utcákat, hangos jókedvvel beszélve egymás között a közel jövőben megejtendő választások esélyeiről. A kerület választói voltak ők, akik dr. Ostffy Lajos képviselőjelölt délután 3 órakor megtartandó programmbeszédét akarták végighallgatni. Alig ütötte el a plébániai toronyóra a déli 12-őt, a csoportosulók száma hirtelen növekedni kezdett a hosszu kocsisorokban érkező választókkal, akik kocsijaikról leszállva, erős szél által lobogtatott zászlók alatt vonultak fel a Szentháromság-téren felállitott emelvény elé. 2 órakor már ezernyi tömeg hullámzott zászlóerdő alatt a tribün körül s e tábor hófehér zászlókkal ékitett trikolorjai között robogott el dr. Ostffy Lajos érkező fogata kitörő, lelkes, éljenzések mellett. 3 órakor egyszercsak hangos zeneszó hatja át a morajt s távolból látni lehet a pártvezetőség közeledését dr. Porkoláb Mihály elnökkel élén. A Rákóczy-induló hangja méltó harmóniája volt az érkezők lelke hangulatának. A kitüzött időben dr. Porkoláb Mihály emelkedett szólásra s a nagynehezen elült éljenzések után elhangzottak az első szavak: *Tisztelt választó polgáraim!* Dr. Porkoláb ezután éles szavakkal mondott kritikát az alkotmányellenes pártnélküli kormányról

---

— Akkor elmegyek haza.

— Hát diktáld te ördög cimborája!

Diktálom cimborám, csak irja.

Kedves Árpás Barátom!

Mivel azt látom, hogy maguknak nem én, hanem csak a vagyonom kellene, szándékomtól visszalépek, mert ilyen haszonleső kapzsi népséggel nem akarok rokonságba keveredni. Adja a lányát akinek akarja, én elutazom és nem is lát a faluja hamarjában. Ravasz Boldizsár s. k.

— No hát iszen leirtam, de most kieressz ám!

— Perszehogy ki, de előbb ide a levéllel. Ugy ni. Egészen szép irása van még kendnek, csak egy a hiba. Ha én most kieresztém, akkor otthon elmondja, hogy én ezt ugy csikartam ki magától. Hát engedje meg kedves bátyám, hogy addig itt kvártélyozhassam be, mig a mi esküvőnk meg lesz. Itt van elemózsia, kenyér meg szalonna több napra való, azt hiszem vizet nem kell beadnom. Itt vannak pokrócok is, hogy ágyat vethessen magának, s most Isten vele! Ne búsuljon, nem felejtem itt.

Onnan egyenesen Árpáshoz ment.

— Gazd uram! Ravasz Boldizsárral találkoztam ma a városba, és ő egy levelet bizott rám, hogy átadjam. Tessék.

Mikor ez a levelet elolvasta, szinte dühöngött mérgében. Harmadnap kellett volna a lakodalomnak lenni, s most fuccs!

—Tudod mit öcsém † — fordult Pistához dühében, — neked adom a lányomat, de az esküvőt holnap után nem tartjuk.

— Az Isten áldja meg ezért édes apám uram, — felelte válaszul Pista.

A fölmentést kijárták másnap mindjárt és Vilma hármadnap már Bodó Istvánné lett.

Ravaszt ezután Pista kieresztette, aki fogságában megszeldülvén meggondolta a dolgot, letett a boszuról és csakugyan észrevétlenül eltünt a faluból. Egy távoli rokonához ment, s csak nagysokára tért vissza falujába. Hanem, ha valaki füstbement lakodalmára célzott, akkor mégis harapós kedve támadt.

Sági.

s azok törekvéseiről, majd a 48-as törekvésekről szólva, felhívta a párt híveit, hogy az alkotmányos küzdelemre olyan férfiut jelöljön ki és válaszszon meg, aki a minden ember kivánságaihoz képest hazánk politikai és gazdasági önállóságáért mindvégig kitartóan harcol; ilyen férfiut ajánl dr. Ostffy Lajos személyében. E név hallatára frenetikus orkánszerü éljenzés tört ki a hallgatóság ezer és ezernyi tömegében és egy bizottság rögtön érte ment a jelöltért. Megérkezése után Ostffy lépett fel az emelvény dobogójára és majdnem két órán keresztül gyönyörködtette hallgatóit magas szárnyalásu és nagy tudást jelentő beszédével. A honfiui érzelmektől áthatott szóáradat mindenkit elragadott, még azok is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a jelölt szónoki tehetségéről, akik Maróthy megválasztása érdekében buzgólkodnak. Végül Ostffy ünnepélyes fogadalmat tett, kezét szivére téve, hogy a függetlenségi zászlót el nem hagyja, az alatt viaskodik azokkal szemben, akik nem a haza javára, hanem a bécsi érdekekért, annak vesztére törnek. Beszéde után a választók vállaikra vették, és ugy élték.

Biról vizsga. Dr. Reindl István veszprémi törvényszéki joggyakornok, Reindl István helybeli postamester fia, kedden tette le Budapesten a biról vizsgát.

Maróthy-párt értekezlete. Dr. Maróthy László képviselőjelölt hivei csütörtökön a Bárány-vendéglőben értekezletet tartottak. Ez értekezleten a képviselőjelölt szép beszédet intézett a megjelentekhez.

Eljegyzés. László Mariska kisasszonyt, László Ferenc helybeli vendéglős leányát eljegyezte Németh Imre mihályi-i vendéglős.

Polczer-család gyásza. Dr. Polczer Dezső fivérének fia, Polczer Miklós, 11 éves korában Budapesten elhunyt. Tetemét szerdan helyezték örök nyugalomra a helybeli temetőben.

Mérgezés. Orbán Józsefné jánosházai lakos Sándor nevü gyermeke f. hó 9-én lugkőoldat-mérgezés következtében meghalt. A kir. ügyészségnél az eset feljelentetett.

Pályázat. A fiumei cs. kir. haditengerészeti akadémiában megüresedett helyekre pályázat hirdettetett. Érdeklődők a pályázati hirdetményt a községi jegyzői hivatalban betekinthetik.

Segélykérés. Kemenesszentpéter község az elhagyott gyermekek alapjából 1000 korona támogatást kér.

Halászati engedély. Páll István szergényi lakos halászjegyért folyamodott s a halászat üzését a Marcalban neki megengedték.

Járvány. Várkeszőn a vörheny járványszerüen ismét fellépett. — Nemeskereszturon a kanyaró fellépése miatt az iskolát bezárták.

Tánciskola. Rosenkranz Márton, győri tánctanitó, engedélyt kapott városunkban tánctanfolyam nyitására.

Halálozás. Jánosházán egy 48-as agg honvéd dőlt ki az élők sorából, Auferber Márkus. A 96 éves aggastyán végigküzdötte a magyar szabadságharcot.

A legényegylet közgyülése. A czelldömölki r. kath. Legényegylet 1910. ápr. 24-én d. u. 5 órakor tartja idei közgyülését az egyleti helyiségben, amelyre az egylet rendes és pártoló tagjait, valamint a szives érdeklődőket tisztelettel meghivja az Elnökség.

Felvétel tanitóképzőbe. A dévai (Hunyadmegye) áll. tanitó-képző-intézet I. osztályába az 1910—11. iskolai évre 11 teljesen ingyenes, 10 féldijas, 6 teljes fizetéses és 3 ösztöndijas növendéket fognak felvenni. Bővebb felvilágositást szivesen ad az igazgatóság.

Kiadó lakás. A Rákóczy-uton épülés alatt álló modern sarohépületben egy teljesen külön álló uri lakás aug. 1-re kiadó. A lakás áll 3 szobából, 1 üveges téli verandából, konyhából, fürdőszobából és minden hozzátartozó mellékhelyiségből. Külön diszes udvarral és villamvilágitási berendezéssel. Bővebb felvilágositást szerkesztőségünk nyujt.

Kártyázás a fenevadak között. A Koczka-féle itt időzött állatseregletben történt hétfőn este, hogy Lőrinc József, Takács Lajos és Virág Antal helybeli fiatalemberek bementek az oroszlánok közé — kártyázni. A bravur-stikli sikerült és hét partie máriás és néhány cigaretta elfüstölése után vidáman távoztak a kedélyes legények.

Mozi. A Korona-vendéglő nagytermében a mult héten kynematographiai előadást tartott egy elektrobioskop vállalat. A bemutatott szép képek általános tetszést keltettek. A vállalat tovább is városunkban marad és kétnaponként uj műsorral kedveskedik a látogatóknak. Tegnap bemutatóra került az ökörítói katasztrófa is, melynek filmjét csak nagynehezen és költséggel tudta ily gyorsan beszerezni a vállalat tulajdonosa. — Érdemes megnézni. Ma vasárnap az előadások 3 órakor kezdődnek, óránként előadás,

Zsitvay Leó kir. kuriai tanácselnök, akit mi, vasvármegyiek, még szombathelyi kir. törvényszéki elnök korából tisztelünk és ismerünk, a Magyar Jogászegyesületnek a mult héten Pozsonyban tartott gyülésen a *sajtójog* reformjáról értekezett. Vázolta a magyar sajtójog történetét, a Pozsonyban szentesitett 1848-iki sajtótörvény alkotmányjogi jelentőségét és szólott az eddigi reformtörekvésekről. Nézete szerint az alkotandó uj törvénynek szakaszok szerint fel kell sorolnia a sajtójogi különös intézkedések alá eső büncselekményeket, hogy ezzel megszünjenek a sajtóvétség fogalma körüli viták. Áttérve a felelősségi rendszer kérdésére, kiemelte, hogy a külön sajtójogi felelősségi rendszer alapja az elkövetési mód és eszköz különlegességében rejlik. A külön felelősségi rendszer fentartását ő is javasolja, de ez alól kivételt tenne a pornográf jellegü, valamint az olyan nyomdai termékekre nézve, a melyek az eredet jelzése nélkül jelennek meg. A reform erősitette meg sajtószabadságot akként, hogy biztositsa az irói gondolatközlés szabadságát. A sajtószabadsággal való visszaélés esetére való eljárást kizárólag biról közegekre kell bizni, a rendőrség mindennemü beavatkozása és repressziv intézkedése kizárandó. És ha a sajtószabadságnak megadtuk mindazt, a mi életrevalósághoz szükséges, adjunk módot arra is, hogy a mi sérelmet a sajtó okozott, azért az elégtételt a közérdek és jogos magánérdek biztosan megkapja.

Beküldetett. Egyik helybeli vendéglőbe péntekén este két fiatal uriember tért be. Virágos jó kedvükben egyik bort, másik pezsgőt kért; a szállótulajdonos az ő ismert, bizalmat keltő mosolyával bókokat mondott magas vendégeinek s közben a főpincér felé igenlő mozdulatokat tett, ennek eredménye képpen két üveg pezsgő rögtön az asztalon termett. Idáig rendben volnánk, de most váratlan meglepetés érte vendégeinket. A főpincér ugyanis rendkivüli nagy hozzáértéssel, a szokásos gesztusok megtétele után, hozzáfogott az üvegek felbontásához, de a mi lőrenkben nem volt pezsgő-bravur, mert az sem nem pukkant, sem nem mukkant, a pohárba töltésnél is oly nyugodtan viselkedett, mint a márciusi hólé. Midőn vendégeink ezen alaki hibákat fedeztek fel, jogos felháborodásuknak adtak kifejezést; erre oldalba lökött egyik barátom, mondván: »Te ez ugyan, az a pezsgő, amelyből neked adtak a mult héten« — erre mi nagy hahotába törtünk ki mert hiszen mi sem tudtuk akkor meginni. Már pedig annyit merek állitani, hogy amit nem bir el egy vérbeli »askinánc«, azt nem birja el a legkitartóbb vágó-legény sem.

(Megfigyelő.)

Művészet a kirakatban. A napról—napra fokozódó verseny a kereskedelemben, arra késztet néhány külföldi kereskedőt, hogy ugy üzletében, mint kirakataiban ne sablonos, hanem művészi izlésü elrendezéssel állitsa ki áruit. Nálunk Löw Sándor ékszerész Budapest VIII. József körut 81. volt az első, ki észrevette a haladó kor követelményeit s minden hasonlo szakmát megelőzve, ő rendezte be üzletét és kirakatát a magyar ékszer—és ötvösműipar olyan remekeivel, amelyek méltán beillenek bármely párisi üzletbe. Hogy e kiváló izlésü ékszerész az idegeneknek és a vidéknek is bemutathassa a magyar ipar e művészi produktumait, az internationalis jellegü Trencsén-Teplic fürdőn fióküzletet rendezett be, amely valóságos látványossága az ékszeriparnak.

Méhészeti tanfolyamok. A német osztrák és magyar méhészek 55. vándorgyülése és ezzel kapcsolatos méhészeti kiállitás folyó év augusztus havában Budapesten lesz. Minthogy ez a kiállitás a gödöllői állami méhészeti gazdasági intézeti személyzetét és felszereléseit is igénybe fogja venni s a vándorgyülés ideje alatt a gödöllői méhészgazdaságba tanulmányi kirándulást is terveznek, a gazdaság tanfolyamai közül a folyó évben csupán a földmivesgazdák és az állatorvostan hallgatók tanfolyama lesz megtartható. Az erdőőrök, lelkészek, néptanitók és a nők tanfolyamai ez évben Gödöllőn meg nem tarthatók. Lesznek azonban tanfolyamok: a) Marosvásárhelyen a székelyföldi kirendeltség felügyelete mellett a földmivesgazdák számára május hó 14—31-ig, a lelkészeknek junius 6—19-ig, a néptanitóknak julius 5—22. és augusztus 2—19-ig husz-husz hallgatóval. b) Kalocsán a kalocsavidéki földmivelők és iparosok egyesületének felügyelete mellett május 14—31-ig földmivesgazdák, junius hó 6—23-áig iparosok és május hó 5—22-éig a tanitók tanfolyamai. c) Kolozsváron az »Erdélyrészi Méhészegyesület« elnökségének felügyelete mellett május hó 14—31-ig földmivesgazdák, julius 5—22-éig és aug. 2—19-ig a néptanitók tanfolyamai. A kalocsai és kolozsvári tanfolyamok mindegyikére 34—34 hallgató lesz felvéve. Marosvásárhelyen a székelyföldi kirendeltség, Kalocsán és Kolozsváron pedig a felügyelő egyesületek elnöksége intézik a felvételt. A tanfolyamokon a földmivesgazdák és az iparosok napi 2 korona, a lelkészek és néptanitók napi 3 korona ellátási összegben részesülnek. Felvilágositást és utbaigazitást a méhészeti felügyelő is ad. Hivatali helyisége Budapesten a földmivelésügyi m. kir. minisztériumban van.

Trieszti általános biztosító társulat (Assicurezioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10 és 12. A »Közgazdaság rovatában közöljük a Trieszti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégibb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: *élet-, tuz-, szallitmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat*. Közvetit továbbá: jégbiztositásokat a Magyar jég- és viszontbiztositó r.-t., baleset és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset ellen biztositó társaság, valamint kezességi és óvadékbiztositásokat, eltulajdonitás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztositásokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztositását a »Minerva« általános biztositó részvénytársaság számára. A jánosházai ügynökség: *Wittmann Adolf, Szagán János*.

Közoktatásügyi tudnivalók. 1) Az 1868. évi XXXVIII. törvénycikk 1. §-a azt mondja, hogy 12 éves korának betöltéséig a mindennapi iskolát köteles a tankötelés gyermek látogatni. A törvény e szavait az 1878. III. 317.280 sz. rendeletek magyarázzák és ennek értelmében a 12 év betöltése után az iskolaévet köteles befejezni. 2) A törvényes korpótlék a tanitónak jár, de megállapitott fizetése nem szállitható le. 3) A község akkor kötelezhető közös (községi) iskola fölállitására, hogyha a községben a meglevő iskola nem elegendő a tankötelesek befogadására és igy 30 tankötelés iskola nélkül marad. 4) A helyben birtokos, de más községben lakó hitfelekezeti tagokra az iskolai adó kivethető, ezt kötelesek fizetni az 1886. évi 26.456. számu miniszteri rendelet értelmében. Ez az adó az 1889. évi 26.756. sz. min. rendelet értelmében magasabb is lehet. 5) A hitfelekezeti iskolai adót minden hitfelekezeti tag köteles fizetni. Nem fizetnek a tényleges szolgálatban álló katonák. Állami, vármegyei, községi tisztviselők, hivatalnokok, és alkalmazottak szintén tartozna. fizetni. A helyben birtokos tag, hogyha nem lakik a községben, fizetni köteles. Sőt a más vallásuak is fizetnek, akiknek tankötelés gyermekük van és a községben más jellegu iskola nincs. 6) Ha a tanitó a kerti járandóságot természetben kapja, a hitközség köteles a keritést fölállitani és azt fenntartani.

A tüdővész pusztitása hazánkban. A belügyminiszter jelentése szerint 1907-ben Magyarországon tüdővészben elhalt 68.125 egyén. A magy. birodalomban 1909 október havában gümőkórban elhalt 4678 egyén. A Dunántulra esik 663. Törvényhatóság szerint csoportvsitva e halálesetek a következőkép oszlottak meg: Baranyavármegye 70, Pécs városa 12, Fehérvármegye 39, Székesfehérvár városa 13, Győrvármegye 33, Győr városa 8, Komáromvármegye 35, Komárom városa 4, Mosonvármegye 23, Somogyvármegye 72, Sopronvármegye 66, Sopron városa 7, Tolnavármegye 47, Vasvármegye 81, Veszprémvármegye 44, Zalavármegye 120.

A bor bacillust öl. A bor nemcsak a bánatot és a gondot üzi el, hanem megöli a baktériumokat is, amelyek az emésztő-csatornába vegetálnak. A rossz ivóvizet is meglehet javitani borhozzátöltésével. Újabban Munier és Seiler svájci tudósok tették tudományos kutatásaik tárgyává a bor dezinficiáló hatását. Kisérleteikből kitünt, hogy a bor megöli a legtöbb vizben élő bacillust. A bacillusok számának csökkenése nyomban a folyadékok keveredése után észrevehető, a keveredés után két-három óra mulva pedig a baktériumok 95 százaléka elpusztul. A fehér bor hatása valamivel gyorsabb, mint a vörös boré. Egészségügyi szempontból tehát nagyon is ajánlatos, hogy az ivóvizbe bort öntsünk. Mit szólnak ehhez az antialkoholisták?

Közgazdaság.

A Trieszti Általános Biztositó Társulat (Assicurazioni Generali) folyó évi március hó 17-én tartott 78-ik közgyülésén terjesztettek be az 1909. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1909. december 31-én érvényben volt *életbiztositási tőkeösszegek* 1.034,103.236 korona és 9 fillért tettek ki és az év folyamán bevett dijak 45.594,164 korona és 37 fillérre rugtak. Az életbiztositási osztály dijtartaléka 20 902,175 korona 14 fillérrel 304.144,877 korona 43 fillérre emelkedett.

A tüzbiztositási ágban, beleértve a betörés- és tükörüveg biztositást a dijbevétel 18 260,118.363 korona biztositási összeg után 30.032.501 korona 57 fillér volt, miből 11.650,831 korona 96 fillér viszontbiztositásra fordittatott, ugy, hogy a tiszta dijbevétel 18.381,669 korona 61 fillérre rugott és ez összegből 13.658,715 korona 83 fillér mint dijtartalék minden tehertől menten a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló dijkötelezvények összege 127.799,977 korona 76 fillér.

A szállitmánybiztositási ágban a dijbevétel kitett 3 851,471 korona 90 fillért, mely a viszontbiztositások levonása után 1.772,890 korona 57 fillérre rugott. Károkért a társaság 1909-ben 38 550,375 korona 41 fillért és alapitása óta 977.344,967 korona 32 fillért fizetett ki. E kártéritési összegből hazánkra 192.489,457 korona 63 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 24,677,880 korona 19 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapirok árfolyamingadozására alakitott tartalék, mely az idei átutalással együtt 15.336,461 korona 71 fillérre rug, továbbá felemlitendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 1.621,418 korona 48 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 346.151,371 korona 42 fillérről 366.829,741 korona 68 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 77.884,424 korona 11 fillér. 2. Életbiztositási kötvényekre adott kölcsönök 31.094,716 korona 81 fillér. 3. Letéteményezett értékpapirokra adott kölcsönök 3.609,138 korona 57 fillér. 4. Értékpapirok 237.547,914 korona 18 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 9.372,603 korona 39 fillér. 6. Tárca váltók 581,948 korona 79 fillér. 7. Készpénz és az intézet követelései a hitelezők követeléseinek levonásával 6.738,995 korona 83 fillér. Összesen 366.829,741 korona 68 fillér. Ezen értékekből 71·5 millió korona magyar értékekre esik.

Az Assicurazioni Generali a mult évben a »Minerva« általános biztositó részvénytársaságot alapitotta meg Budapesten, mely társaság a kezességi és óvadék-, valamint az eltulajdonitás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztositást, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztositását vezette be mint uj ágazatokat hazánkban.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazeknak, kik szeretett anyánk özv. Kecskédy Ignácné szül. Susek Terézia elhalálozása alkalmából részvétüket nyilvánitották, a temetésen megjelentek, a ravatalra koszorut küldöttek, legmélyebb köszönetünket nyilvánitjuk.

Celldömölk, 1910 ápr. 14.

A gyászoló család.

Magyar Vulkáncementgyár R.-t.

Központi iroda: Budapest, V, Sas-u. 25. sz. — Telefon-sz.: 107-16. — Gyártelep: Selyp. — Telefon: Hatvan 46.

Ajánl: Elsőrendü Selypi portlandcementet, Vulkánportland cementet, kitünő minőségüt, mely a portlandcement szabványait 50 %-kal tulhaladja.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETÉNEK GYŐRI KIRENDELTSÉGE révén

földbirtokosok

300 koronától kezdve 4 és fel százalékos törlesztéses kölcsönhöz juthatnak

Közvetitési dij nem számittatik

Drágább kölcsönök előnyösen KONVERTÁLTATNAK.

Soha többé!

nem cserélek szappant, mióta Bergmann **Steckenpferd-liliomtejszappanát** (védjegy Steckenpferd, készitő Bergmann & Co, Tetschen a. E.) használem mert ez a szappan a leghatásosabb az összes orvosi szappanok közül szeplő ellen, valamint a szép, puha és finom arcbőr ápolására. Darabja 80 fillérért kapható minden gyogyszertárban, drogeriában és illatszerüzletben stb.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a

KIADÓHIVATAL.

519/1910. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A celldömölki kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Lorfinger Sándorné szül.: Nagy Julia karakószörcsöki lakos végrehajtatónak — ismeretlen helyen tartózkodó Dorfinger Sándor volt karakói lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a celldömölki kir. járásbiróság területén lévő a karakói 15. sz. tjkvben A 1. 4. 5. 7. 8. 40. sor. 97. 114. 245 290 és 244. 282. hrszámok alatt felvett a marcali, tölösi, nyiresi s követsi dülőben fekvő rétből, szántóból s közös erdő, legelőből álló $^{2}/_{4}$ telki ingatlanoknak Dorfinger Sándor a B. 15. alatti bejegyzés szerint illető $^{1}/_{7}$ részére: 393 koronában, — a karakói 116. sz. tjkvben I. 1. sor. 229. hrszám alatt felvett a dankhegyi dülőben fekvő szántóból Dorfinger Sándort a B 3. alatti bejegyzés szerint illető $^{1}/_{7}$ részre: 3 koronában, -- a karakói 217. sz. tjkvi I. 1. sor. 24. hrszámu, 46. házszámu házas ingatlanra, mely egészben a Dorfinger Sándor tulajdona: 784 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1910. évi április hó 29. (huszonkilenc) napjának délelőtt 9 órájakor a Karakó községházánál** megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10 % készpénzben vagy az 1881. évi 60. t.-c 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Celldömölk, 1910. évi február 17.

BARTHA ELEMÉR
kir. járásbiró.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Tisztelettel hozom a nagyérdemü közönség b. tudomására, hogy **Celldömölkön, a Kossuth Lajos-utczában Simon féle házban levő**

uri szabó-üzletemet

ugyanazon házban, **a Mayer-féle fűszerkereskedés helyére helyeztem át.** Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, egyszersmind kérve az eddigi szives pártfogásukat továbbra is.

A legujabb tavaszi és nyári szövetminták megérkeztek, melyeket kivánatra bemutatok.

Készitek remek szabásu polgári-, papi- és egyenruhákat legelegánsabb kivitelben. Olcso áron.

Tisztelettel
NÉMETH LÁSZLÓ
uri szabó.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villamerőre berendezett könyvnyomdájában. Celldömölk.